

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา สภาพ ปัญหา และผลสำเร็จในการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพและปัญหาความสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ตอนที่ 1 สภาพและปัญหาความสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอนหรือครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 2,602 คนผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 56 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไปจำนวน 56คนกลุ่มครูผู้สอน จำนวน 2,434 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 56 คน จากทั้งหมด 56 โรงเรียนจำแนกได้ ดังนี้

1.1 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 56 คน
 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 32 คน

1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 15 คน

1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ จำนวน 9 คน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 56คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 32 คน

1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 15 คน

1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ จำนวน 9 คน

1.3 รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้ากลุ่มงาน
 บริหารงานทั่วไป จำนวน 56คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 32คน

1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 15 คน

1.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ จำนวน 9 คน

1.4 ครูผู้สอน จำนวน 2,501 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

1.4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 675 คน

1.4.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 665 คน

1.4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ จำนวน 2,434 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประธานคณะกรรมการ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่าย
 บริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่ม
 ตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610,
 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างรวม จำนวน 363 คน แต่ใน
 การวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 337 คน จำแนกเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
 พื้นฐาน จำนวน 56 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาเขต 21 จำนวน 56 คนรองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้ากลุ่มงาน
 บริหารงานทั่วไปในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 จำนวน รวม 56

คนและครูผู้สอน จำนวน 169 คนจากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 49-50) โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการดังนี้

2.1 โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 32 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน สุ่มรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไปโรงเรียนละ 1 คนและสุ่มกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนละ 2 คน โดยการสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดเล็ก 160 คน

2.2 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 15 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน สุ่มรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไปโรงเรียนละ 1 คน สุ่มและกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนละ 4 คน โดยการสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 7 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดเล็ก 105 คน

2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ จำนวน 9 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน สุ่มรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไปโรงเรียนละ 1 คน สุ่มและกลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนละ 5 คน โดยการสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 8 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดเล็ก 72 คน

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 56 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 56 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน จำนวน 56 คนและครูผู้สอน จำนวน 337 คน ดังรายละเอียดที่แสดงใน ตาราง 1-3

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 32โรงเรียน

รายชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				รวม
	ผู้บริหารสถานศึกษา	รองผู้บริหารหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	รองผู้บริหารหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	
1. ค่ายบกหวานวิทยา	1	1	12	1	1	1	2	1	5
2. สมสนุกพิทยาคม	1	1	14	1	1	1	2	1	5
3. โนนคำพิทยาคม	1	1	17	1	1	1	2	1	5
4. โพธิ์ทองวิทยานุสรณ์	1	1	22	1	1	1	2	1	5
5. นาหนังพัฒนศึกษา	1	1	29	1	1	1	2	1	5
6. นาดีพิทยาคม	1	1	29	1	1	1	2	1	5
7. หนองยองพิทยาคมฯ	1	1	26	1	1	1	2	1	5
8. ฟางพิทยาคม	1	1	21	1	1	1	2	1	5
9. วรลาโกนุสรณ์	1	1	18	1	1	1	2	1	5
10. เดื่อวิทยาคาร	1	1	28	1	1	1	2	1	5
11. เจ็ดสีวิทยาคาร	1	1	31	1	1	1	2	1	5
12. ท่าบ่อพิทยาคม	1	1	21	1	1	1	2	1	5
13. หนองหึ่งพิทยา	1	1	29	1	1	1	2	1	5
14. โสภก่ามวิทยา	1	1	19	1	1	1	2	1	5
15. ศรีสำราญพิทยาคม	1	1	14	1	1	1	2	1	5
16. หินโงมพิทยาคม	1	1	18	1	1	1	2	1	5
17. พระธาตุบังพวนวิทยา	1	1	18	1	1	1	2	1	5
18. หนองนางพิทยาคม	1	1	16	1	1	1	2	1	5
19. โคกคอนพิทยาคม	1	1	32	1	1	1	2	1	5
20. พระพุทธบาทพิทยาคม	1	1	21	1	1	1	2	1	5

ตาราง 1 (ต่อ)

รายชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				
	ผู้บริหารสถานศึกษา	รองผู้บริหารหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	รองผู้บริหารหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	รวม
21. กวณวันวิทยา	1	1	11	1	1	1	2	1	5
22. โพนทองประชาสรรค์	1	1	21	1	1	1	2	1	5
23. ภูทอกวิทยา	1	1	10	1	1	1	2	1	5
24. พระบาทนาสิงห์พิทยาคม	1	1	20	1	1	1	2	1	5
25. เวียงคำวิทยาคาร	1	1	19	1	1	1	2	1	5
26. วังม่วงพิทยาคม	1	1	29	1	1	1	2	1	5
27. ถ่อนวิทยา	1	1	21	1	1	1	2	1	5
28. หนองเข็งพิทยาคม	1	1	20	1	1	1	2	1	5
29. หนองหัวช้างวิทยา	1	1	32	1	1	1	2	1	5
30. ร่มธรรมานุสรณ์	1	1	21	1	1	1	2	1	5
31. ประชานิมิตพิทยานุกุล	1	1	18	1	1	1	2	1	5
32. ท่าดอกคำพิทยาคม	1	1	19	1	1	1	2	1	5
รวม	32	32	675	32	32	32	64	32	160

ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 15 โรงเรียน

รายชื่อโรงเรียนขนาดกลาง	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				
	ผู้บริหารสถานศึกษา	รองผู้บริหารหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	รองผู้บริหารหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	รวม
1. ศรีชมภูวิทยา	1	1	39	1	1	1	4	1	7
2. นาสวรรค์พิทยาคม	1	1	37	1	1	1	4	1	7
3. สังคมวิทยา	1	1	48	1	1	1	4	1	7
4. ปึงโขงหลงพิทยาคม	1	1	64	1	1	1	4	1	7
5. ปุ่งคล้านคร	1	1	43	1	1	1	4	1	7
6. น้ำสวยวิทยา	1	1	43	1	1	1	4	1	7
7. กุดบงพิทยาคาร	1	1	58	1	1	1	4	1	7
8. เข็มพิทยาคม	1	1	44	1	1	1	4	1	7
9. เหล่าคามพิทยาคมฯ	1	1	33	1	1	1	4	1	7
10. พานพร้าว	1	1	29	1	1	1	4	1	7
11. วังหลวงพิทยาสรรพ์	1	1	49	1	1	1	4	1	7
12. โพธิ์ตากพิทยาคม	1	1	42	1	1	1	4	1	7
13. ปากสวายพิทยาคม	1	1	40	1	1	1	4	1	7
14. ประชาบดีพิทยาคม	1	1	37	1	1	1	4	1	7
15. หนองคายพิทยาคาร	1	1	59	1	1	1	4	1	7
รวม	15	15	665	15	15	15	60	15	105

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 15 โรงเรียน

รายชื่อโรงเรียนขนาดใหญ่ / ขนาดใหญ่พิเศษ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง				
	ผู้บริหารสถานศึกษา	รองผู้บริหารหรือหัวหน้า งานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	รองผู้บริหารหรือหัวหน้า งานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษา	รวม
1. พรเจริญวิทยา	1	1	99	1	1	1	5	1	8
2. ท่าบ่อ	1	1	121	1	1	1	5	1	8
3. ศรีวิไลวิทยา	1	1	101	1	1	1	5	1	8
4. ไซพิสัยพิทยาคม	1	1	92	1	1	1	5	1	8
5. เซกา	1	1	103	1	1	1	5	1	8
6. ปากคาดพิทยาคม	1	1	94	1	1	1	5	1	8
7. ปทุมเทพวิทยาคาร	1	1	180	1	1	1	5	1	8
8. บึงกาฬ	1	1	156	1	1	1	5	1	8
9. ชุมพลโพธิ์พิสัย	1	1	149	1	1	1	5	1	8
รวม	9	9	1,094	9	9	9	45	9	72
รวมทั้งสิ้น	56	56	2,434	56	56	56	169	56	337

หมายเหตุ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสร้างตามวัตถุประสงค์และแนวคิดที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานมีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพในการดำรงตำแหน่ง จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1.1 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.3 รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้างานบริหารทั่วไป

- 1.4 กลุ่มครูผู้สอน
2. ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่มได้แก่
  - 2.1 น้อยกว่า 10 ปี
  - 2.2 10-20 ปี
  - 2.3 มากกว่า 20 ปี
3. ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 3 กลุ่มได้แก่
  - 3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก
  - 3.2 โรงเรียนขนาดกลาง
  - 3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามข้อข่าย 6 ด้าน ได้แก่

1. งานด้านการให้บริการชุมชน
2. งานด้านการได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากชุมชน
3. งานด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ
4. งานเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. งานด้านการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ
6. งานด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซีสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) มีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพ ปัญหา และผลสำเร็จในการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง หมายถึง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึงสภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน แล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ เรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

4.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4.4 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.5 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 4.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ อาจารย์
ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 4.5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีชัย ไพโหล อาจารย์
ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 4.5.3 ดร.ชวนะ ทวีอุทิศ ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีชมภูวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
- 4.5.4 ดร.ไสว พลพุดชา ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าดอกคำวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
- 4.5.5 ดร.สุรจิตย์ ผิวงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนภูทอกวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
- 4.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out)
กับผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้างาน
บริหารทั่วไปกลุ่มครูผู้สอนหรือครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและประธาน
คณะกรรมการสถานศึกษาที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ชุด
- 4.7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total
Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยตัดข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา
(α -Coerelation) ต่ำกว่า 0.23 ออกไป นำคำถามที่ใช้ได้ มาหาความเชื่อมั่น (Reliability)
ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -
Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 117)
- 4.8 นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อีกครั้ง
- 4.9 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

6.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

6.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกเอาไว้ไปตรวจคะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด

6.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือโครคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ทั้งนี้ได้วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติดังนี้

7.1 สถิติพื้นฐาน

7.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

7.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

7.2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของ เพียร์สัน (Pearson)

7.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach' s Alpha coefficient)

7.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

7.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ข้อ 2 และ ข้อ 3 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7.3.2 สมมติฐานข้อ 4 ข้อ 5 และ ข้อ 6 ใช้การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบโดยใช้ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ในการหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ใช้หลักเกณฑ์ในการสร้างแนวทางการพัฒนา หากพบว่าสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวมและปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าเฉลี่ยรวม ก็นำผลการวิจัยมาสร้างแนวทางพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 10 คน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนทั้งที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเสนอไว้ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นางศิริพร ตรียวาธัญญ์ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

4. นางพรทิพา นันตะสุข ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
  5. นายวิทยา ทศมี ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสำราญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
  6. นายปราโมทย์ คำเพชรดี ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีวิไลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
  7. นายวินิจ ชานุชิต ผู้อำนวยการโรงเรียนเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
  8. นายเดชา แสงจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงค้อลำนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
  9. นายวิรัตน์ เจริญดี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศรีสำราญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
  10. นายสุริย์ญ จันดา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนศรีสำราญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
- ผู้วิจัยนำคำตอบและข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ส่งคืนมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาแล้วนำผลการวิเคราะห์เชิงบรรยายเพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาต่อไป